

Kvindevalgret

Medlemsblad for Landsforbundet
for Kvinders Valgret.

Nr. 11

November 1909

2. Aargang

INDHOLD:

En radikal Petition i den finske Landdag. — For og imod. — Fra Suffragetternes Land. — Den hellige Ild. — Kvindernes Sang. — Grundlovsforandring. — Kvindevalgretsforeningernes Emblem. — Kvinderne i de kommunale Raad. — Meddelelser. — Møder. — Agitationskredse. — Landsforbundets Løbesedler.

En radikal Petition i den finske Landdag.

Medlem af den finske Landdag, Baronesse Alexandra Gripenberg, har vist Red. den store Venlighed, atter at sende os en Artikel om det Arbejde, som gøres af Kvinder i den finske Landdag.

Red.

I den første Landdag, hvoraf Kvinder var Medlemmer — den, som traadte sammen i Foraaret 1907 — fremsattes af Landdagsrepræsentant Frk. Hilda Käkikoski m. fl. en mærkelig Petition.

I den anmodedes om: »At Landdagen vilde foreslaa en saadan Ændring i den nugældende Lov, at Kvinder — uden at hindres af deres Køn — maatte være berettigede til at ansøge om alle Statstjenester, samt at hvor Kvinder ansættes i disse, kun Dygtighed, Fortjeneste, Erfaring og anerkendt medborgerlig Agtelse skulde tages i Betragtning, saaledes som det nu er Tilfældet med Mænd.«

Dette Forslag sendtes i Udvalg, men nåede ikke at komme til Forhandling. I Landdagen 1908—09 indsendtes atter samme Petition.

I et Land, hvor Kvinder er valgbare til den lovgivende Forsamling, kan det næppe være for tidligt at fremkomme med et saadant Forslag; men det er ikke desto mindre et Forsøg paa at tilvejebringe nogen mere Konsekvens i

Lovgivningen angaaende Kvinder; den er nemlig hos os i Øjeblikket fuld af Inkonsekvenser. En Hustru er under Formynderskab af sin Mand i den Grad, at hun ikke kan faa Lov til en Udenlandsrejse uden hans Tilladelse, men hun kan uden denne Tilladelse sidde som Medlem af Landdagen.

Kvinder, som opfyldte Kompetensfordringerne, kan blive Docenter og Lærere ved Drengeskoler førende til Universitetet, men de maa da til Skoledirektionen indsende Andragende om »Dispensation fra deres Køn.« Selv for Docenter ved kvindelige Lærerseminarier forlanges et lignende Andragende. Tolddirektionen har ansat Kvinder som Tjenestemænd, Landvæsenet nægter at modtage Kvinder som Landvæsenselever. En Kvinde er hidtil blevet afskediget fra Postvæsenets Tjeneste, naar hun giftede sig, men i den aller-seneste Tid er talrige Undtagelser sket.

Myndighederne og Juristerne er imidlertid indbyrdes uenige om disse Punkter.

Frøken Käkikoskis Petition har til Hensigt at bringe Rede i Sagen. Hun paapeger bl. a., at endskønt Loven vedtager, at kun indfødte Mænd kan beklæde Statstjenester, saa har allerede Kvinder — uden Lovforandring — i længere Tid været ansatte i en Del af disse.

Dette Undtagelsessystem har dog sine principielle Farer, fordi det jo tillader, at Loven i visse Tilfælde omgaas. Dertil kommer den praktiske Vanskelighed, at Kvinder, som forbeholder sig til de Arbejdsomraader, hvortil der fordres »Dispensation fra deres Køn«, under den forberedende Studie-

tid maa leve i Uvished om, hvorvidt de faar denne Dispensation. Ligeledes maa de Udgifter, der medfølger et saadant Andragende (i hvert Tilfælde ca. 35 Kr.), betragtes som en ganske uretfærdig Byrde for den paagældende kvindelige Ansøger.

I Petitionen foreslaas, at hvis man ikke vil tage Skridtet fuldtud paa én Gang, det dog maa besluttes, at enkelte Veje helt og holdent — uden Forbehold — aabnes for Kvinderne. Søger en Kvinde en Tjeneste, hvortil hun anses for ubrugelig, findes der jo altid Lejlighed til ikke at ansætte eller foreslaa hende. Denne Frihed anvendes jo ogsaa overfor Mænd.

Det er muligt, at denne Petition kommer til at hvile længe, skubbet til Side af vigtige politiske og økonomiske Spørgsmaal. Men naar den kommer til Diskussion, vil den sikkert fremkalde Debatten om »samme Løn for samme Arbejde.« Thi der findes Mænd, som ikke har noget imod, at Kvindens Arbejdsomraade udvides, men kun faa, som ikke samtidig fordre, at Kvinder skal arbejde for lavere Løn end Mænd.

Frøken Käkikoski har i 13 Aar arbejdet som Historielærerinde ved en Fællesskole, der er Forskole til Universitetet, og udgiver for Tiden en Finlands Historie for Ungdommen. Hun er tillige en dygtig Folketaler.

Helsingfors, d. 5te Oktober 1909.

Alexandra Gripenberg.

For og imod.

En berømt amerikansk Tegner *Charles Gibson*, viser sig i sin Produktion som Modstander af Kvinders Deltagelse i det politiske Liv. Han har